

Täiendava tähtajalise taotlusvooru (omandireformi reservfond) hindamissüsteem

1. Hindamismetoodika kehtestatakse kultuuriministri 09.05.2019 määruse nr 22 „Mälestise ja muinsuskaitsealal asuva ehitise säilitamise toetamise tingimused ja kord“ § 16 lõike 2 alusel.
2. Toetuse andja moodustatud hindamiskomisjon hindab eelnevalt nõuetele vastavaks tunnistatud taotluseid.
3. Hindamine toimub taotlusdokumentide põhjal, toetuse andjal on õigus hindamiste käigus teostada paikvaatlusi ja kasutada mälestiste registris olevaid andmeid.
4. Omandireformi käigus tagastatud ehitismälestiste hooldamiseks, remontimiseks, konserveerimiseks, restaureerimiseks ja taastamiseks antavate toetuste taotlusvooru taotlusi hinnatakse üheksa kriteeriumi alusel:
  1. mälestise või selle osa tehniline seisukord;
  2. mälestise või selle osa suhteline kultuuriline, arhitektuuriline, ajalooline ja kunstiline väärtus;
  3. kavandatava töö asjakohasus, põhjendatus ja mõju mälestise säilimisele;
  4. taotluse ja eelarve kvaliteet;
  5. mälestise kasutuse jätkusuutlikkus;
  6. mälestise või selle osa ligipäätavus;
  7. taotleja varasem tegevus mälestise või selle osa säilimise tagamisel ja seisukorra parandamisel;
  8. oma- ja kaasfinantseeringu määr;
  9. toetuse andja varasema toetusega alustatu lõpule viimine (nn jätkutööd).
5. Taotluse koondhinne on hindamissüsteemi alusel antud punktide summa.
6. Taotluse koondhinne kujuneb nii, et hindamiskriteeriumite 1, 2, 3 ja 5 puhul hindab taotlust kolm hindamiskomisjoni liiget, kelle punktid liidetakse, hindamiskriteeriumi 4, 6 ja 7 puhul hindab taotlust kaks hindamiskomisjoni liiget, kelle punktid liidetakse ning 8 ja 9 kriteeriumite osas märgib punktid üks hindamiskomisjoni liige.
7. Hindamiskriteeriumite 1, 2, 3 ja 5 puhul on võimalik saada 0–15 punkti, hindamiskriteerium 4, 6 ja 7 puhul 0–10 punkti, hindamiskriteeriumite 8 ja 9 puhul 0–5 punkti. Maksimaalne punktisumma on 100 punkti.
8. Lõpliku paremusjärjestuse saamiseks reastatakse taotlused saadud koondhinnete põhjal pingeritta alates suurima koondhinde saanud taotlusest.
9. Hindamiskomisjon vaatab märgitud punktid ning kujunenud pingerea üle ning põhjendatud juhtudel korrigeerib neid.
10. Juhul kui hindamise tulemusena saavutavad taotlused võrdse tulemuse, siis eelistatakse taotlust, millel on esimesena kõrgem hindamiskriteeriumi 9 hinne, teisena hindamiskriteeriumi 2 hinne, kolmandana hindamiskriteeriumi 5 hinne.
11. Rahuldamisele kuuluvad pingerea eesotsas olevad taotlused kuni taotlusvooru eelarve ammendumiseni.
12. Hinded antakse kriteeriumile vastavuse suhtes järgnevalt:
  - 5 – vastab täielikult
  - 4 – vastab valdavas osas
  - 3 – üldiselt vastab
  - 2 – vastab vähesel määral

1 – valdavas osas ei vasta
0 – üldse ei vasta / puudub

13. Omandireformi käigus tagastatud ehitismälestiste toetuste taotlusvooru hindamiskriteeriumid ja neile vastavad hindepunktid ja osakaalud:

Nr	Osakaal %	Hindamiskriteerium	
1	15	Mälestise või selle osa tehniline seisukord. Hinnatakse mälestise või selle osa ehitustehnilist seisukorda.	<ul style="list-style-type: none"> • mälestis või selle osa seisukord on suures osas halb ja avariiline; • olulised konstruktsioonid on suurte kahjustustega • on oht mälestise või selle osa säilimisele.
2	15	Mälestise või selle osa suhteline kultuuriline, arhitektuuriline, ajalooline ja kunstiline väärtus. Mälestis võib mitme erineva väärtuse (kultuurilise, ajaloolise, arhitektuurilise, kunstilise) kumuleerul koosmõjul olla kogu Eesti kontekstis võrdluses teiste mälestistega olulisem või väärtuslikum. Hindamisel väärtustatakse Eesti kultuuripärandi mitmekesisuse säilimise olulisust.	<ul style="list-style-type: none"> • mälestis on mitme erineva väärtuse koosmõjul väga väärtuslik; • mälestis on ainulaadne, haruldane; • mälestis on autentselt säilinud, oluliste ümberehitusteta; • mälestis on kogu Eesti kontekstis sümbolina käsitletav.
3	15	Kavandatava töö asjakohasus, põhjendatus ja mõju mälestise säilimisele. Hinnatakse mälestise säilimiseks otseselt vajalike tööde edasilükkamatust (nt avariilised konstruktsioonid, avariiline katus). Samuti arvestatakse töödega, mis ennetavad suuremate kahjude teket ja tööde loogilist järjekorda.	<ul style="list-style-type: none"> • kavandatavad tööd on esmase tähtsusega mälestise säilimise tagamiseks; • likvideeritakse ohustatust põhjustavad tegurid; • hooldustööd, mis lükkavad edasi suuremate restaureerimistöde vajaduse. • tööde hulgas ei ole toretsemaid või ülemääraseid töid.
4	10	Taotluse ja eelarve kvaliteet. Hindamisel arvestatakse tööde loa saamiseks vajaliku dokumentatsiooni olemasolu. Arvestatakse tegevuste ning maksumuste asjakohasust, läbimõeldust ja põhjendatust. Hinnatakse eelarve selgust, detailsust ja hinnapakumiste võrreldavust. Arvestatakse kavandatava töö realistlikkust võrdluses teiste taotlustega. Arvestatakse projekti teostatavust abikõlbulikkuse perioodi jooksul.	<ul style="list-style-type: none"> • kavandatava töö tegemiseks on olemas vajalik dokumentatsioon, tegevustega on võimalik alustada abikõlbulikkuse perioodi alguses; • tegevused on realistlikud, teostatavad, asjakohased ja põhjendatud; • tööde maksumus on põhjendatud; • planeeritud eelarve on tegevuste elluviimiseks realistlik, optimaalne; • arvestatud on riskidega (nt võimaliku lisarahastamise vajadusega).
5	15	Mälestise kasutuse jätkusuutlikkus. Hindamisel arvestatakse mälestise kasutuses olemist ja tema kasutuspotentsiaali. Arvestatakse, kas toetuse abiga	<ul style="list-style-type: none"> • mälestis on kasutuses või kavatakse pärast toetuse abiga korrastamist kasutusele võtta;

		<p>on võimalik mälestise kasutusele võtmiseks leida uusi võimalusi. Hinnatakse, kuidas on tagatud hoone kasutuses hoidmine (finantseerimine) projekti lõpetamise järel. Hinnatakse mälestise kasutuse sotsiaal-majanduslikku regionaalset mõju.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • omanikul/valdajal on selge ja läbimõeldud ning realistlik plaan mälestise võimalikust kasutusviisist; • mälestise kasutus või kasutuselevõtt aitab kaasa elu- ja töökohtade loomisele regioonides; • mälestis on pärast toetuse abiga korrastamist kasutatav regionaalse tähtsusega kultuuri- või turismiobjektina
6	10	<p>Mälestise ligipääsetavus. Arvestatakse mälestise ligipääsetavust, avatust ja mälestisega tutvumise võimalusi laiemale avalikkusele. Arvestatakse ka infotahvlite ja ka eraldi tutvustava veebilehe vms olemasolu. Toetuse abil tagatakse ligipääs mälestisele või selle avamine külastajatele.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • mälestis on avalikkusele avatud nii seest kui väljast ja aastaringelt; • mälestisega on lihtsalt võimalik tutvuda; • informatsioon on külastajale lihtsalt leitav, nähtav; • mälestis on kasutatav kultuuri- või turismiobjektina.
7	10	<p>Taotleja varasem tegevus mälestise säilimise tagamisel ja seisukorra parandamisel. Hinnatakse taotleja (omanik/valdaja) aktiivsust ja järjepidevat tegutsemist mälestise korrashoidmisel ja selle ümbruse hooldamisel ning erinevate võimaluste otsimisel mälestise seisukorra parandamiseks. Hinnatakse taotleja korrektsust muinsuskaitseadusest tulenevate nõuete kinnipidamisel (kooskõlastused, teavitus- ja loakohustus). Hinnatakse taotleja varasemat tegevust aruandluskohustusest kinnipidamisel ja ettekirjutuste täitmisel. Arvestatakse varasemate toetuste sihtotstarbelist kasutamist.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • taotleja on aktiivselt ja järjepidevalt panustanud mälestise säilimise tagamisse; • taotleja on täitnud eeskujulikult hoolsuskohustust; • taotlejal puuduvad toetuse andja ees aruandevõlad; • varasemad tööd on teostatud nõuetele vastavate dokumentide ja lubade kohaselt; • toetuse andjal puuduvad pretensioonid varasematele töödele ja toetustele.
8	5	<p>Oma- ja kaasfinantseeringu määr.* Hinnatakse taotleja maksimaalset panust projekti abikõlblikest kuludest. Toetuse maksimaalne osakaal projekti abikõlblikest kuludest:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) 50%, kui taotleja on riigiasutus, riigi asutatud sihtasutus, riigi äriühing, avalik-õiguslik juriidiline isik; 2) 50 %, kui toetust taotletakse Tallinnas, Tartus või Harjumaal asuvale mälestisele sõltumata taotlejast. 3) 80%, kui taotleja on kohaliku omavalitsuse üksus (ehk oma- ja kaasfinantseering kokku peab olema vähemalt 20%); 4) 90%, kui taotleja on füüsiline või eraõiguslik juriidiline isik, välja arvatud käesoleva lõike punktis 1 nimetatud eraõiguslik isik (ehk oma- ja kaasfinantseering kokku peab olema vähemalt 10%) 	<p>5 punkti: oma- ja kaasfinantseering kokku on vähemalt 41% kõrgem minimaalselt nõutavast (ehk oma- ja kaasfinantseering on projekti abikõlblikest kuludest rohkem kui vastavalt 91% või 61% või 51%);</p> <p>4 punkti: oma- ja kaasfinantseering kokku on kuni 40% kõrgem minimaalselt nõutavast;</p> <p>3 punkti: oma- ja kaasfinantseering kokku on kuni 30% kõrgem minimaalselt nõutavast;</p> <p>2 punkti: oma- ja kaasfinantseering kokku on kuni 20% kõrgem minimaalselt nõutavast;</p> <p>1 punkti: oma- ja kaasfinantseering kokku on kuni 10% kõrgem minimaalselt nõutavast (ehk oma- ja kaasfinantseering kokku on projekti abikõlblikest kuludest vahemikus vastavalt 51-60% või 21-30% või 11-20%);</p> <p>0 punkti: oma- ja kaasfinantseering kokku on minimaalne nõutav või mälestis asub Tallinnas, Tartus või Harjumaal</p> <p><i>Vt täpsemalt selle tabeli lõpus, lk 4 olevat tabelit</i></p>

9	5	<p>Toetuse andja varasema toetusega alustatu lõpule viimine (nn jätkutööd). Hindamisel arvestatakse, kas toetuse andja varasema toetuse raames on alustatud töödega ja see on eelarveliste vahendite nappuse või tööde korruga teostatavuse võimatuse tõttu jagatud etappideks. Arvesse ei lähe ühe mälestise juures tehtavad erinevate hooneosade tööd, kui varasema toetuse eesmärgiks ei ole olnud mälestise terviklik restaureerimine. Jätkutöödena ei arvestata omaniku poolt iseseisvalt või muude kaasfinantseeringu vahenditega alustatud töid.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Toetuse andja toetusega varem alustatud tööde jätkamine; • Töö (sama hoone osaga seotud) lõpule viimine.
---	---	---	---

* Selgitus: iga täiendav 10% oma- ja kaasfinantseeringut annab juurde 1 punkti (maksimum 5 punkti). Ehitismälestised, mis asuvad Tallinnas, Tartus või Harjumaal lisapunkte ei saa.

Punktid	OF/KF määr		
	Riik	KOV	ERA
5	≥91%	≥61%	≥51%
4	81 - 90%	51 - 60%	41 - 50%
3	71 - 80%	41 - 50%	31 - 40%
2	61 - 70%	31 - 40%	21 - 30%
1	51 - 60%	21 - 30%	11 - 20%
0 (miinimum)	50%	20%	10%